

www.gaudesaboos.be

Interview Pieter Gaudesaboos: 'Roodlapje en de Gouden Uil'

Veto - Karlijn Deforche

De nominaties van de tiende editie van Vlaanderens grootste boekenprijs brachten één verrassing aan het licht, namelijk in de categorie Jeugdliteratuur. Van Pieter Gaudesaboos had nog niemand gehoord en zijn kinderboekje Roodlapje liet een verfrissende wind waaien door het Vlaamse illustratorenwereldje. Veto ging dit talent even bewonderen.

Veto: Sinds begin februari is bekend dat Roodlapje genomineerd werd voor de Gouden Uil Jeugdliteratuurprijs. Kwam dit als een verrassing?

Pieter Gaudesaboos: «Ja, zeker. Tijdens de onderhandelingen maakte de uitgever me overduidelijk dat het boekje geen verkoopstrein zou worden. Daarvoor is het niet commercieel genoeg. De uitgever stuurde het voor zoveel mogelijk wedstrijden in. Elke nominatie zou Roodlapje extra aandacht geven en dus de verkoopscijfers eventueel omhoog duwen. In het begin liep men inderdaad niet storm voor het boekje. Met de boekenbeurs te Antwerpen verbeterde dit, mede dankzij een erg lovende recensie in De Morgen.»

«Op een dag liet de uitgever weten dat Roodlapje op de longlist van de Gouden Uil Jeugd stond. Dit klonk erg indrukwekkend, al kende ik het systeem niet echt. De uitgever heeft me het dan uitgelegd: uit 168 ingezonden jeugdboeken koos men een longlist van twintig om dan tot een shortlist van vijf te komen. Ik onderzoekte de concurrentie eens: niet bepaald onbekende namen! Dus vond ik de selectie voor de longlist al een hele eer, ik rekende niet op een plaatsje tussen 'de vijf'. Daarom wisten heel weinig vrienden of familie van deze ontwikkelingen en ook daarom ben ik niet naar de officiële bekendmaking van de shortlist geweest. Het nieuws bereikte me uiteindelijk op een erg eigenaardige manier. De dag van de bekendmaking had een vriendin m'n naam op de radio gehoord, omtrent "iets van een prijs ofzo". Ik wist natuurlijk meteen waar het om ging. Dus ja, ik was toch geselecteerd. In het begin voelde dit erg absurd aan en pas na een tijdje werd het concreet: het boekje krijgt nu meer aandacht, veel meer winkels tonen interesse. Roodlapje gaat nu al zeker in tweede druk, ik ben dus niet enkel verrast maar ook erg blij met de nominatie.»

Kamertjes

Veto: Recensenten noemen Roodlapje een "merkwaardig prentenboek" met daarin "nieuwe beeldtaal" of zelfs een "wonderlijke samenzang tussen beeld en tekst". Wat is er precies zo speciaal aan?

Gaudesaboos: «Er staat niet links een tekst en rechts een beeld. Het is erg verweven, soms zit de tekst bijvoorbeeld in de foto. De verschillende flarden tekst krijgen pas na de wandeling door het boek betekenis. Pas dan vormt de lezer een algemeen beeld en kan hij of zij de verschillende stukjes inschatten. Visueel wou ik het hoofd van een kind uitbeelden: hoe zou het zijn daar doorheen te wandelen? Zo'n kinderhoofdje bevat dan verscheidene kamers die allemaal erg verschillend zijn. Een kamer is dan heel wild met veel indrukken en als je dan door een deurtje gaat, kun je in een kamer terecht komen die heel kalm en stil is. In het boek zie je dan ook veel minigedachtes: soms absurd, soms grappig, soms triest. Maar pas als je alle kamertjes doorlopen hebt, begin je te beseffen dat het kindje zich eenzaam voelt. Elke bladzijde in het boek is bijgevolg visueel volledig anders. In het begin moet de lezer hieraan wel eventjes wennen, aangezien er enkel lapjes tekst staan in telkens een andere stijl.»

«Daarbij werk ik voornamelijk met fotografie en dat wordt niet gedaan in Vlaanderen, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Frankrijk. Daar staan ze veel verder met de kinderboeken, daar werkt men veel experimenteler. België staat op een hoog

niveau, maar dan enkel op het vlak van getekende illustraties. En daar blijft het bij: tekeningen. Dus een kinderboek met veel foto's en prentjes is inderdaad wel nieuw. Volgens mij is dat ook een van de redenen waarom Roodlapje genomineerd is voor de Gouden Uil. Van de vijf nominaties springt mijn boekje er visueel het sterkst uit.»

Veto: Hoe kom je tot zo een vernieuwend idee?

Gaudesaboos: «Ik stapte eerst met m'n getekende illustraties naar enkele uitgevers en zij stelden me voor om een verhaal uit te werken. Voor een ander project had ik voordien al eens deze tekst geschreven, in fragmenten. Maar die was zodanig realistisch, dat getekende illustraties volgens mij het effect zouden verminderen. Want, vanaf het moment dat je tekeningen gebruikt, creëer je direct een barrière. Een tekening is mooi en lief, terwijl ik veel rechtstreekser en confronterender wou werken. Daarom besloot ik met foto's te werken, in collagevorm. Vanaf dat moment heb ik het boekje volledig zelf uitgewerkt, gebaseerd op enkele beelden die reeds in m'n hoofd zaten. Dat maakt het natuurlijk des te ingewikkelder. Eerst moest ik op zoek naar het gepaste meisje om te kunnen fotograferen, contact met de ouders leggen, het knalrode kleedje in Spaanse stijl laten ontwerpen... Vanaf dan staat echt alles wat je ziet in het teken van Roodlapje, ik heb dan ook een notitieboekje vol ideeën. Uiteindelijk had ik na verschillende fotosessies alle beelden voor elk stukje tekst.»

Banaan

Veto: Je boek heet Roodlapje. Wat is de link met Roodkapje?

Gaudesaboos: «De perstekst van de Gouden Uil legt deze link, maar zelf zie ik dat niet echt. Er zitten wel veel sprookjeselementen in zoals het bos en visueel draait alles om een meisje met een rood kleedje. Er is echter geen rechtstreekse link met Roodkapje, al roept het sprookjesidee deze herinnering wel op. Het woord 'lapje' past natuurlijk ook perfect bij dit boek, waarin tekst en beeld in lapjes en stukjes aangegeven worden.»

Veto: Waarom besloot je kinderboeken te maken?

Gaudesaboos: «Ik ben er voor een stuk gewoon ingerold, maar het is ook erg dankbaar. Bij het maken van boeken voor volwassenen moet je altijd een zekere limiet respecteren: absurd kan, maar verder niet. Bij kinderen daarentegen kun je oneindig ver gaan, regels zijn er niet meer. Je kunt dit vergelijken met 'het Tom & Jerry effect': ze kunnen twintig keer van een rots vallen en leven nog! Ook kun je in zo'n soort beeldtaal veel poëzie steken, wat onmogelijk is in volwassen literatuur.»

«In weze ben ik geen schrijver, ik doe vooral illustratiewerk. Mijn vertrekpunt blijft beelden terwijl de tekst of het thema zich geleidelijk ontwikkelt. Na Roodlapje komen er nog twee kinderboekjes met fotografie en zelfde formaat en dikte. Uiterlijk zullen ze eruitzien als een reeks, maar qua inhoud zijn ze compleet anders. Het boekje voor kinderen vanaf zes jaar volgt bijvoorbeeld de tocht van negen schijfjes banaan die een warm plaatsje zoeken om te slapen. Elk vindt een plekje volgens een aftelrijmpje. Voor het derde boekje volg ik meer de detectivestijl: een jongetje onderzoekt waarom z'n oma opeens verdween en zal alles bijhouden in een notitieboekje. Net die notities zal ik dan zagezegd fotograferen. Inhoudelijk zijn dit geen nieuwe stijlen, maar net door de combinatie met fotografie krijgt elk verhaal opeens een extra, realistische dimensie. Ik ga dus nooit een lang verhaal schrijven met een paar illustraties, het zullen altijd veel illustraties zijn met wat tekstflarden.»

Botten

Veto: De uitreiking vindt plaats op zaterdag 20 maart, live-uitgezonden op Canvas. Hoe zal je die dag doorbrengen?

Gaudesaboos: «Ik zal proberen er overdag niet teveel aan te denken. Vanaf 18 uur reikt men eerst de publieksprijs Jeugdliteratuur uit, aangezien dit dan nog

live op Ketnet kan komen. Dus dan moet ik er al aanwezig zijn, voor het geval ik zou winnen. Normaal mag er maar één persoon mee, maar ik heb nog een extra dubbelticket zodat ik tijdens deze avond vol spanning omringd zal zijn met goede vrienden. Dat zal de spanning toch al draaglijker maken.»

«Op aanraden van de uitgever bereid ik ook geen overwinningsspeech voor. Maar zelfs een kort dankwoord wordt moeilijk, want in de zaal zit literair Vlaanderen en voor de buis zit eveneens literair Vlaanderen. Dan moet ik als Bruggeling een paar dingen correct uit mijn botten slaan! Voor mij is de nominatie op zich al een hoofdprijs, alle extra aandacht voor Roodlapje zorgde immers voor een tweede druk. En de twee andere boekjes liggen al klaar, dus ik voel geen extra druk op mijn schouders.»

«Nu win ik als genomineerde al zeker 1500 euro. Mocht dit een hoofdprijs zijn, sprong ik al een gat in de lucht. Natuurlijk zou de hoofdprijs van 25.000 euro me financieel een jaar verder helpen. Als zelfstandige in hoofdberoep leef ik nu al een tijdje in witteproductenland, ik zou m'n levensniveau dus eerst wat opkrikken naar normaal. De rest komt dan op de rekening. En indien ik niet win, dan blijf ik gewoon m'n projecten afwerken. Ik zal zeker niet ontgoocheld zijn, ik wil me hoofdzakelijk amuseren die dag.»

Veto: We wensen je veel succes, ook voor de toekomst.